

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Hírtérítési levelek el nem fogadjanak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hozva, vagy
előre postán kifizetve
Egy évre 6 ft - kr
Félévre 3 ft 120
Külföldre ugyan éven 30 frank.

Egyes évi ára 4 ft. a kapható
a kiadóhivatalban a Gracia Gá-
sár leltokárterületen.

Hirdetéseket felvevő és kiadó-
hivatalban

Hirdetések díja:

4 hasznos példányhoz vagy
annak helyére 8 sz. nagyobb és
többesiról kiadottakat követve-
nyen. Minden egyes hirdet-
mény után némi 30 kr.
belföldi fizetendő

NYITNÉ: kizárólag sora 10 kr
Működés és NYITNÉ által
előre fizetendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:
Dr WEISZ IGNCÁZ
ügyvéd.

Szerkesztőség iroda:
Brassó, Lőpálya 10. sz. alatt,
hova a lap szállási rendet illető közértesítések intézandók.
Kiszámlázott vissza nem állanak

Feladványgyűjtő:
Dr FISCHER AKOS
ügyvéd.

A nagy nap.

Tegnap volt a nagy nap. A magyar nép történetének legnagyobb napja.

Tegnap került tárgyalásra a liberális magyar kormány legliberálisabb törvényjavaslatának egyike; a köztársasági polgári házasság.

Mi lesz a sorsa?

Kérdésztől meg-e; nem-e? Sorában ki kötelezhette meg; az után a lehetséges után jéve, a melyből a házban partikulárisok nékkel fogadtak és a melyben a szabad intézmények követeli Magyarországot, szabad és független polgári államot egyeztetve. Elég a meg a magyar s benne a szabadság utáni vágy, melyet türelmi vezeti a szót reakció, meg süttetve lovagiatnak ezután sem sikerült. A nagy többség az erre, hogy diadla jutassa, törvényre emelje azon javaslatot, az melyben a testet nyitni határozatához az eszmét aztest ördögként; megvalósítás végett, legjobb hazafiatl kapta!

Mittha előre látnak! Impozáns többség fogja felvétecséni igazolni. De hát a felső ház? Az aristokratikus főrendi ház? Hogyan fogadja az majd a javaslatot: a liberalizmus e három próbus purgatoriuma.

Hogyan kerli ki majd onnan a szabad eszmék, magyar népi javaslat, melyre már lesbe állanak a fouri vadizók s monoklik megkérdezték volna készíthet az átközt megadott, mely ha a munkától finoman maradt kértik biztos lövése áll kimenekül; örök, tönkre, test, erőlteti olyan, az nem adott ábrándjait: a régi jó idők visszajáratása.

Ah! Azok a jó idők! Mikor még ny volt az ar a paraszt, a paraszt! Dözsöl az egyez a izadt a miénk, mikor a Woecker- lelt legelőbb a fiatok nékkel jurum inspektorátus vitetnek fel a gról nékkel igaz fenyves doctakozni: szabad lo- pással, mert minik fizeti a parasztot, ki- lópja az amagy is; a mire székely van Ah! Azok a régi jó idők! Mikor a pa- raszt még felt az ördög, mert nem tud- ta, hogy az schoppert süveget visel.

Mikor a kére kápolnak még szentseg számba meutok s a plébánosok még olyan arányban fenyegetődhettek az írsen csapással s nem hába, a melyen árban kedves rajkók szőlőmunk szükletke megvárta a csapások előlárakba szük- keség misenepentek.

Ah! Azok a régi jó idők! Hogy fog- nak azok visszatérni, ezek az epuk jó- volta és álszükség fogva meg szavaztat bíró föltökzések felkelni, mi egy ember hogy ütökzoznak a haza szabadságát romba dönt meyenlet ellen.

Mert az nekik a liberalizmus: me- rénylét; ki a korszellem előtt meg nem hajolnak.

Hát megállnak, hogy hányan vannak ok s kik azok, a kik nemet mondának.

midőn milliók: a nép ajkairól az igen hangzik fel.

Megállnak, hogy hányan vannak azok, kik a nemzetek áva a sirt, maguknak ássák azt, melybe nem a nemzet szabadság, hanem az ok meg indokolatlanul fenomardat előjogok fognak elhaltatott.

Mert el fogunk földeletni azok, és pedig azon korszellem által, a melynek túratmát, viharát körbeácsolja az ok száznalmas mozgalmak fogja. Hát jól jár- gyazának, hogy miként viselkednek. Egyik is, másik is, más test keresztén, melyen elmutt dícsőségének visszafelé-ért kezesetében, mert arról a helyről, — a melyen nemzete ma még áll, — nem fog büntetlenül törtetni háza ellen, mely ellenséget a saját faiban, keményebben fogja büntetni, mint az idegenekben kik lövtek, nálunknál ádzábalu soha még nem fenygettek. Mert akármely helyen sorsa e törvényjavaslatnak, törvényhozi háukban; a tegnapi napnak egy fényes kor- szakot hirdető dícsőségét elcsöleteni nem fogják s a javaslat törvényre lesz, ha akar- ják: velük; ha nem: nélkülök. r + s.

E. M. K. E.

Az „Erdélyi Magyar Közművelő- dési Egyesület” brassóvármegyei főkö- zlet napunkban már jözeve volt — e hó 25-én d. e. 10 órákor tartja a magyar hasznódon 10-10-ik évi rendes közgyűlést.

Habár az egyházi-politikai reformok sorsa most dől el a magyar parlament- ben, és nem csak az ország, de mond- hatni egész Európa sorsa a magyar or- szággalvala tekint, és bizon hiást, hogy a liberalizmus bajnokai, kik nyitl stak- kal lépnek fel a reakciónak ultramon- tainizmusba burkolt fekete sereg ellen, győzni fogak mindazonáltal városunk magyarsá- ga e hó 25-én félre kell hogy vonjon az egyházi-politikai utjától a kelbi egyez felé, mert éppen most van ideje, hogy fennen lobogassuk ama zászlót, mely a liberá- lizmussal egy úton halad, és mely zászló áll eregetünk 10 év előtt, hogy meg- mentük nemzetiségünket a minden oldal- ról támadást diadott ama nemzetiségek elől, kik éppen a mostani liberalizmus harcában válltörnek maguk a reakció- nary ultramonatizmusmal egyetemben a liberalizmus ellen.

Az „Emke” ma már egy oly nagy és hatalmas intézmény, melynek zéle is- meretes, és melynek áldásos működése nagy sikereket tud felmutatni. És habár valami nagy hatalmi eszközök nem is ál- lanak rendelkezésére, mert — valljuk be — még mindig kisarány a töké ahhoz, mit az „Emke” elérni akar, de a jó- közsággal fogvoro erősebb mint az aczél, és a főcél, t. i. a műveltség emelése s a nép erkölcsi és anyagi érdekeinek támo- gatása a legnevesebb, melyet közpöni le- het. Eleinte azon célt, mely után nyitlan

töröknek az „Emke”, felértékesítésként ki- títvő, és főleg a nemzetiségét tüntet kiál- tottak az „Emke” minden mondatlára; ma azonban megértették elleneik, hogy a mit a célzoknak, a mire mi töröknek, jogos és méltányos. Az ki is természet- fölötti eltagadani azon jogosságát, hogy az erdélyi magyarországi „anyagi és közmívelődési érdekeit minden téren né- mozítsuk. Ki akadályozhatná meg nekünk, hogy műveljünk, hogy átváltsunk edre hazánkat a közmívelődés terjesztése által a szomszéd országokat fésztező módon el- árasztó szocializmusról és anarchizmusra. Árvagy elfajlanak a mi kis népünk is a kom- munizmusba? Nem! Ezt mi nem engedjük.

Hála e köszönet a magyar értelmis- ség áldozatkészégének! Büszkeségünk mon- datjuk, hogy az „Emke” által oly szövet- séget hozunk létre a társadalmi és egyéni tevékenység terén, melyet fenntartának kell, és melynek fenntartása nem szabad fáradságunknak elánnakdni.

Hogy mi mindent tesz az „Emke” körpöntja általában, és mit specialiter a mi kerületünkben, azt jól tudja már Bra- sóban minden ember. Hízen csak 900 forintra megy az évi segély, melyet a központ a brassói főnökek ad. Ezen 900 ft. pedig az „Emke” kétszáz pengé- zara jövedelmének egy harmadharad részét képezi. Házár járulnak a megyénkben fel- állított népkönyvtárak, a brassói arj eme- lése körül tett áldozatok stb. stb.

Az „Emke” a humanizmus szolgál- tában áll, ma vetekedik a jótékony- ság terén a szabadságimákkal, és mig utóbbi csendben végzi a humanizmus által re- gő tökéleteséget, addig az „Emke” nyitlan tesz ezt, és elárasztja melgelőv azon helyeket, hol telen-náron hideg van.

Ma már sokan utköcsöznek az „Emke” melgelőv sugarában, és mindl tovább ha- ladnak, annál erősebben fog gyökeret verni az „Emke” tevékenysége a megnyitl ve- telben, és ezek alyka emeli fel az Éghez imáját az „Emke” hosszú életéért.

És még más államokban erőszakkal és vas kézzel kényszerített az idegent az- szimilálódt, addig mi mindenkit megha- gyunk hitében és anyanyelvén, és csak azt akarjuk, hogy minik maradjanak meg anyanyelvökben.

Ezt nekünk tenni, és csak jognak, de kötelességünk. És ha a román Liga és a német Schulterico nyitlan segíti a mi hazánkban, és a mi országunkban a nemo- zisták, mi mindent nem kell nekünk tenni, hogy saját fajunkat mentük meg önmagunknak.

Sajnos, még nem rég, hogy azon bir- terjélt el rútnak, hogy a brassói „Emke” fők főlelése fél indal. Ezen hirt most van alkalunknál újul megcsefolni. Az „Em- ke” brassói főnökének nem csak előle, de virulnia kell.

Nem szabad, hogy nálunk csökleljen a dúsgazság. Sőt ellenkezőleg, fokozódni

kell az érdeklődésnek az „Emke” bras- sói főnöka irányában.

Matutsk meg tehát a világunk hog- diánk, hogy vagynak. Látogassunk meg tö- megesen, mindnyájan a február 28-iki közgyűlést, és lobogassunk fenn a köz- művelődés zászlóját egy régi brassói né- met mondással: „Kronstadt voran.” Brassó előre! —

Belföld.

A függetlenségi és 46-as párt e hó 15-én 46 szavattal 13 ellenében a közgyűlést határozta el.

Kimondja a függetlenségi és 46-as párt, hogy a házassági rög szót javaslatot nem a kor- mány által felvetett bizalmi kérdés politikai alapszabálly, hanem tisztán és kizárólag az abban lefektetett elvek szempontjából móde- gül, a nélkül, hogy ezen elhatározással — a kormány iránt, mely bizalmát sem birta sem nem bírja — állapítást megalkotasson. A javaslatot a függetlenségi és 46-as párt, v. m. a házassági egyezségben, a házasság megtörtétezés s köztársasági polgári alkadján és az állami bíróságok behozatala- ban a szabadsággal követelmények s a párt által következtesen vallott elvnek meg- felel: ezért és ez alapon azt általánosság- ban a részletes tárgyalás alapjául állapítja s azt mint saját elvének diadalt törtvöli.

Kimondja egyezsersimán a pártkör, hogy az 1893. évi május 19-én hozott pártfelfügge- stelőhatározat és a pártkörnek a kik kijö- nek, hogy a házassági rög szót törvény- javaslatot, társadalmi állanak vagy megmá- soltan meggyőződésük miatt el nem fogad- hatjuk, nem kötelesek a pártból kilépni.”

Elhatározza egyezsersimán a párt, hogy a házassági vagyonszétválás szabályozása és a gyermekek és szülők közötti viszony és a szülők törvényességének rendezése tár- gyalban a vita folyamán sürgető határozati javaslatot fog a képviselőtestület kezébe. A vita folyamán a házassági tárgya- valat részleteire néve felmerült észrevétel- és javaslatok megválasztása és azok iránt ja- vaslatot töldele János Gyula emlékeztet Komjáthy Béla, Kun Miklós, Kis Albert és Polányi Gézaóál által bizottság küldetett ki, és az elnök felkérte, hogy a házassági tör- vényjavaslat névbe a pártkörnek ezen ólé- sen kifejezést adjot állapítsa a képvisé- lyházban adja elő.

Egyhangy határozattal fogadta el a ház igazgatói bizottság általánosságban az ál- lami anyakönyvezést szabályozó törvény- javaslatot. A nemzeti egység megalkodásá- nak egyik határozat eszöztől ördölök benne s részleteire néve is csak egy érdemleges- ség elvonása történt a tanezőkés során. V. es- zez a tanezőkés, t. i. az, hogy a kis kisé- gekben nehezt len az anyakönyvezés vezeté- sére alkalmas egyéneket találni, miert is elő- szerbör volna ezek a funkcionári a jász- bőségek bizni meg. Az igazgatói és helyg- yi miniszterek azonban nyomtatás érvelési mu- tatnak ki, hogy ez a jász- bőségek eszöktől az- sa folytan egyfelől a közszeg- nyiség meg- terhelésével járna, másfelől egyáltalán nem szüntetheti meg a kis kiségek névbe tan- gori nevelését. Talán tudatlan van a kormány is eme nehézségeknek és a helyg-

